

Utlevering av opplysninger fra politiet

Fagseminar for Finans Norge

3. september 2020

- 1** Litt om Kripos
- 2** Politiets registre
- 3** Utlevering fra politiet
- 4** Adressesperre

1

Hvem er vi?

STRATEGI 2016–2025

Kontinuerlig endring – tydelig retning

2016–2018

2019–2021

2022–2025

Kripos er:

DEN NASJONALE ENHET FOR BEKJEMPELSE AV ORGANISERT OG ANNEN ALVORLIG KRIMINALITET

Bistand til politidistriktene er et sentralt oppdrag for Kripos. Kripos har også påtalemyndighet og etterforsker selv saker innenfor eget ansvarsområde. Dette er saker som ikke har noe klart geografisk nedslagsfelt i et politidistrikt, eller som krever særskilt kompetanse eller utstrakt internasjonal samhandling. Kripos har et nasjonalt etterretningsansvar innenfor organisert og annen alvorlig kriminalitet og bidrar til at kriminalitetsbekjempelsen i Norge får et nasjonalt, strategisk preg.

NASJONALT KOMPETANSESENTER FOR NORSK POLITI

Kripos leverer tjenester som gir merverdi til norsk politi. Tjenestene rettes inn mot politiets løpende og fremtidige behov og følger samfunns- og teknologiutviklingen. Fag- og metodeutvikling er derfor sentrale oppgaver for Kripos.

NASJONALT KONTAKTPUNKT FOR INTERNASJONALT POLITISAMARBEID

Kripos koordinerer aktivitet mot utenlandske politimyndigheter og ivaretar en rekke internasjonale forpliktelser på vegne av norsk politi. Kripos er nasjonalt kontaktpunkt for internasjonale politiorganisasjoner som Interpol og Europol.

BEHANDLINGSANSVARLIG FOR SENTRALE REGISTRE I POLITIET

Kripos har personvernrettslig spisskompetanse og veileder etaten i spørsmål om behandling av personopplysninger. Som behandlingsansvarlig har Kripos det overordnede ansvaret for at behandling av opplysninger i registrene er i samsvar med politiregisterlovgivningen, herunder instruksjons- og kontrollmyndighet.

NASJONALT KRIMINALTEKNISK LABORATORIUM

Kripos foretar kriminaltekniske undersøkelser og analyser av høy internasjonal standard. Kripos har laboratorier, akkrediterte metoder og spisskompetanse innenfor både analoge og digitale kriminaltekniske spor. Kripos har nasjonalt ansvar for å analysere narkotikabeslag.

EN AKTØR FOR FOREBYGGING OG SAMFUNNSSIKKERHET

Kripos skal, som resten av politiet, verne mot alt som truer den alminnelige trygghet i samfunnet. Direkte publikumskontakt har Kripos bl.a. gjennom aktiv tilstedeværelse på nett, forebyggende kampanjer og ved hendelser som involverer nordmenn i utlandet.

2

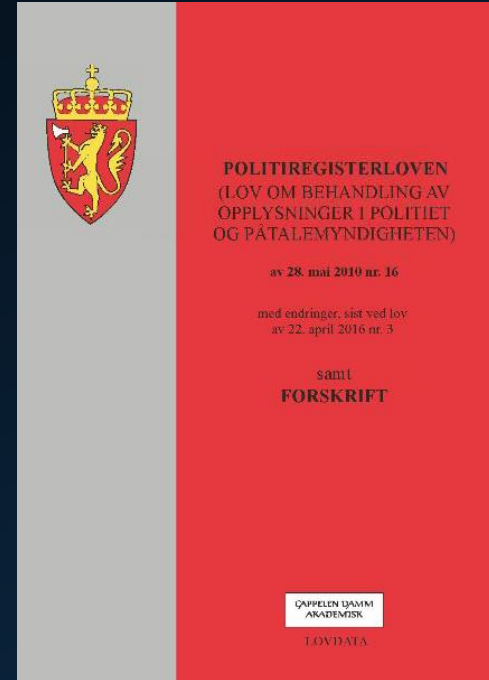
Politiets registre

Politiregisterloven

§ 1 Lovens formål

Formålet med loven er å bidra til effektiv løsning av politiets og påtalemyndighetens oppgaver, beskyttelse av personvernet og forutberegnelighet for den enkelte ved behandlingen av opplysninger.

Politiregisterloven – virkeområde

- Loven gjelder for politiets og påtalemyndighetens behandling av opplysninger til politimessige formål:
 - kriminalitetsbekjempende virksomhet, herunder etterforskning, forebyggende arbeid og orden
 - politiets service- og bistandsfunksjon
 - føring av vaktjournaler
- Politiregisterloven gjelder **ikke** politiets sivile gjøremål og forvaltningsvirksomhet

 reguleres av personopplysningsloven

Regulerer 19 registre (formål)

Reaksjonsregisteret	Informantregisteret
Personidentitet- og politiopplysningsregisteret	DNA-registeret
Politioperativt register (PO) og lydlogg	Bekymringssamtaler
Arrestjournal og opptak av lyd og bilde i politiarrest	Saknetregisteret
Straffesaksregisteret (Strasak)	Etterlysningsregistre
Grense- og territorialkontrollregisteret (GTK)	Hvitvaskingsregisteret (ASK)
Kriminaletterretningsregisteret	Politiets utlendingsregister (Utsys)
Foto- og fingeravtrykkregisteret	

Politioperativt register (PO)

- Register som brukes for å administrere polititjenesten.
- Formål: bidra til forsvarlig planlegging og gjennomføring av polititjenesten, sikre notoritet og bidra til utøvelse av politiets ordenshåndhevelse mv.

Hva registreres?

- Opplysninger som er nødvendige for formålet, herunder om
 - aktuelle hendelser, nødmeldinger og andre henvendelser og kommunikasjon med politiet,
 - opplysninger av betydning for planlegging og gjennomføring av operativ tjeneste,
 - oppfølging av hendelse, henvendelse eller oppdrag
 - av betydning for å ivareta den enkeltes sikkerhet.

Straffesaksregisteret

- Formål: bidra til politiets kriminalitetsbekjempelse og til en hensiktsmessig og effektiv behandling av straffesaker

Hva registreres?

- Opplysninger som er nødvendige for formålet, herunder om
 - det anmeldte forhold, gjerningsdato, sted, navn, involverte personer, ansvarlig for behandling av straffesaken, saksavgjørelser mv.

3

Når kan politiet utlevere opplysninger?

Taushetsplikt – utlevering

- Hovedregel: taushetsplikt, jf. prl. § 23
- Utlevering = unntak fra taushetsplikten
- Underretning = skal (plikt)
 - f.eks. underretning til barnevern om lovbrudd begått mot barn
- Utlevering = kan
 - f.eks. utlevering til private i deres interesse

Avverge og forebygge – prl. § 27

- Nødvendig for å avverge lovbrudd
 - forholdsvis konkret og troverdig informasjon om at en straffbar handling vil bli begått, og at utførelsen kommer forholdsvis nær i tid
 - krever ikke at handlingen skal være av en spesiell alvorlighet
- Nødvendig for å forebygge lovbrudd og andre løsninger må antas å være utilstrekkelige (private)
 - krav om strengt nødvendig, jf. prf. § 9-3 annet ledd
 - forholdsvis restriktiv adgang til utlevering
 - eneste realistiske mulighet for å oppnå den forebyggende effekten
 - lovbruddets alvorlighet – moment

§ 27 – fortsettelse

- Utlevering må være forholdsmessig i den konkrete situasjon +
 - formidles til en mottaker som er underlagt taushetsplikt?
 - hvordan det kan forventes at mottaker benytter opplysningene
 - om opplysningene etter sin art eller kilde er beheftet med usikkerhet
- Den registrerte bør varsles om det er mulig og hensiktsmessig
- Fortrinnsvis skriftlig – notoritet

Utlevering til private – prl. § 31

- Politiet *kan* utlevere til private i deres interesse dersom det er
 - nødvendig for å fremme mottakerens oppgaver etter lov, eller
 - for å hindre at virksomheten blir utøvd på uforsvarlig måte.

Utlevering må uansett være forholdsmessig i den konkrete situasjon, og det skal særlig legges vekt på om opplysningene formidles til en mottaker som er underlagt taushetsplikt, hvordan det kan forventes at mottaker benytter opplysningene og om opplysningene etter sin art eller kilde er beheftet med usikkerhet.

- informasjon til den registrerte
- notoritetsplikt

Utlevering fra straffesak

- Reguleres av politiregisterforskriften kapittel 27 og strpl. § 28
- Avgjøres av behandlingsansvarlig
- I begjæringen skal det opplyses hva de aktuelle dokumentene skal brukes til. Må kunne begrunnes nærmere.

- § 27-1 Utskrift av dokumenter i avsluttet straffesak
 - Fornærmede, etterlatte, annen med rettslig interesse
 - Unntak for særskilte dokumenter
- § 27-2 Utlån og gjennomsyn av dokumenter i avsluttet straffesak
 - Andre: saklig grunn for lån eller gjennomsyn av dokumentene
 - "andre enn advokater og forsikringsselskaper bør normalt bare gis adgang til kontrollert gjennomsyn av dokumentene"
 - kan bare brukes til det formål som begrunner utlånet
- § 27-3 Saksbehandlingsregler

Typetilfeller

- Bekrefte opplysninger som den registrerte selv har gitt til forsikringsselskap
- Utlevering i forbindelse med etterforskning av straffesak
- ...

Sanksjoner

- Brudd på tjenesteplikt
- Brudd på taushetsplikt

- Erstatning til den registrerte

4

Adressesperre

Om adressesperre

- Beskyttelsestiltak basert på trusselvurdering, som innebærer at den trusselutsatte, ev. med familie, flytter.
 - Adressen sperres i folkeregisteret. Revurderes etter tre år.
 - Følges opp av lokalt politi.
-
- Kode 6 – Strengt fortrolig: 336
 - Kode 7 – Fortrolig: 385

Utfordringer

- Egne løsninger for blant annet postomdeling til trusselutsatte, kredittsjekk, søk på bileier, fastlegeordning, telefoni, strøm mv.
- Sårbarheter: Internett, herunder sosiale medier, **geolokalisering** (alt som kan si noe om hvor vedkommende befinner seg), offentlige og private registre.

OBS!

- Utvise forsiktighet med utlevering av/innsyn i alt som kan bidra til å lokalisere trusselutsatt.
- Må ha systemer for å fange opp at barn står registrert med sperret adresse, men hvor en eller begge foreldrene står registrert med åpen adresse i Freg.

mari.hersoug.nedberg@politiet.no

kripos.personvern@politiet.no

adressesperre@politiet.no